

QUICKSCAN NATUURWAARDEN DE ZESSPRONG BEST

GEMEENTE BEST

Gemeente Best

Quicksan natuurwaarden De Zessprong

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSKARAKTERISTIEK	4
3	NATUURWAARDEN	5
4	NATUURTOETS	7
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

Bijlage: Verantwoording verspreidingsgegevens flora en fauna

projectgegevens:
ADV02-BES00017-01A

Rosmalen, 22 maart 2007

1 INLEIDING

Aanleiding en opzet

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quickscan) vormt de voorgenomen herontwikkeling van het gebied de Zessprong en het daartoe op te stellen bestemmingsplan. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Omdat geen beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet (Natura 2000-gebieden) aanwezig zijn ter plaatse of in de omgeving van het plangebied richt het onderzoek zich uitsluitend op de Flora- en faunawet.

In voorliggende rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. Het onderzoek bestaat uit een literatuuronderzoek en veldverkenning (februari 2007). In onderstaande kaart is het gebied weergegeven dat het plangebied van het bestemmingsplan omvat.

Plangebied - De globale ligging van het plangebied aan de noordwest-rand van Best met het bij het natuurloket opgevraagde km-hok 154-391.

Achtergronden: de Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. In deze wet is de bescherming van inheemse wilde planten en dieren geregeld en deze vormt daarmee de vervanging van een aantal eerdere wetten alsmede de implementatie op nationaal niveau van de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Implementatie van de soortbescherming in bijvoorbeeld bestemmingsplannen is dus in principe niet meer nodig. In verband met de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen dient echter wel rekening te worden gehouden met soortbescherming en dan met name de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. In de wet is een aantal verbodsbepalingen opgenomen dat van belang is bij ruimtelijke ingrepen:

Voor beschermde planten op hun groeiplaats geldt het volgende verbod:

- het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse soort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Voor beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving geldt:

- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten;
- het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- het is verboden eieren van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Voor ruimtelijke ingrepen is bij het overtreden van de bovenstaande bepalingen een ontheffing (ex artikel 75 Flora- en faunawet, Algemene Maatregel van Bestuur) nodig.

Ontheffing en Vrijstelling

Onder bepaalde voorwaarden is voor tabel 1-soorten (zie hierna) een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud en voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Voor soorten van tabel 2 en 3 zijn met betrekking tot ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geen vrijstellingen van toepassing.

Indien (verblijfplaatsen) beschermde soorten van tabel 2 of 3 aanwezig zijn en door de ingrepen worden aangetast, is een ontheffing Flora- en faunawet nodig. Een ontheffing kan worden aangevraagd bij het ministerie van LNV, in beginsel is er binnen acht weken een beslissing op een ontheffingsaanvraag. Dit kan echter meer worden (4 tot 6 maanden) indien aanvullende informatie nodig is.

Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime

Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat.

Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de Egel, Konijn en Mol, Ree en Vos; , algemene amfibieënsoorten, waaronder de Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander en plantensoorten als Grasklokje, Brede wespenorchis en Gewone dotterbloem.

Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime

Voor soorten van tabel 2 is bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden, welke aan drie criteria wordt getoetst (zware toets):

- er is sprake van een in of bij wet genoemd belang;
- er is geen alternatief;
- 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht.

Tot dit beschermingsregime horen onder andere alle vleermuissoorten, de Das, verschillende amfibieënsoorten waaronder Rugstreeppad en Kamsalamander en vissoorten waaronder Grote modderkruiper

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd.

Ten aanzien van vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend hierdoor blijft de voorwaarden gelden dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

2 GEBIEDSKARAKTERISTIEK

Het plangebied is in februari 2007 verkend. Het totale gebied ligt ten noorden van de kern Best en beslaat het gebied rondom de zessprong, Kapelweg, St. Franciscusweg, St. Antoniusweg.

Het plangebied bestaat onder andere uit bestaande bebouwing, paardenweijtes, laanbeplanting en verspreide opgaande beplanting. De begroeiing kenmerkt zich hier door houtachtige opgaande vegetaties. Diverse struweel- en boomsoorten komen voor. De beplanting is over het algemeen van jonge tot middelbare leeftijd. Daarnaast bevinden zich merendeels langgerekte parkachtige stroken met groen.

In het noordoostelijke deel van het gebied bevindt zich een braakliggend perceel vegetatie kenmerkend voor voedselrijke, sterk verstoorde situaties, zoals brandnetel en braam. In het noordoostelijke puntje van het plangebied is een klein opstandje van enkele naaldbomen, ook hier is de situatie sterk verstoord en zijn natuurwaarden niet te verwachten.

In de ruimtelijke ontwikkeling zal een deel van de bestaande bebouwing moeten wijken voor de bouw van nieuwe woningen. De laanbeplanting zal behouden blijven en gedeeltelijk versterkt worden. Het perceel in de noordoostpuntje zal omgevormd worden tot wateropslag.

Voorgestane ontwikkeling

3 NATUURWAARDEN

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek. De aandacht heeft zich daarbij primair gericht op strikt beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet. Algemene beschermde soorten (tabel 1) zijn in het algemeen buiten beschouwing gelaten omdat hiervoor in het kader van ruimtelijke projecten een vrijstelling geldt.

De volgende bronnen zijn in het kader van dit onderzoek gebruikt:

- op basis van informatie van het natuurloket zijn nadere gegevens opgevraagd van FLORON (planten) en de VZZ (zoogdieren);
- provinciale gegevens met betrekking tot de EHS en vogels en planten van de Rode Lijst, zoals opgenomen in de Digitale Atlas RLG, deel 2 (mei 2002);
- landelijke en provinciale verspreidingsinformatie met betrekking tot planten, dagvlinders, vissen, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren, met name uit verspreidingsatlassen.

Op basis van een eerste verkenning middels het natuurloket is geconstateerd dat in de kilometerhokken waarin de locatie ligt (strikt) beschermde soorten zijn aangetroffen zoals planten, zoogdieren en water- en broedvogels. Het overgrote deel van de soortgroepen is echter slecht of zelfs geheel niet onderzocht waardoor het natuurloket beperkt inzicht biedt in mogelijk aanwezige beschermde soorten. In de provinciale kartering van planten en vogels zijn bebouwde kommen niet meegenomen.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels min of meer gedateerd is, blijkt dat in of nabij de locaties in het verleden diverse strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij niet bekend. Deze gegevens hebben veelal betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De onderstaande soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De gegevens van het natuurloket geven een meer gespecificeerd beeld maar zijn eveneens niet erg recent.

Zoogdieren

Uit provinciale gegevens blijkt dat er binnen het plangebied of in de omgeving geen concrete dassenburchten of foerageergebieden aanwezig zijn.

Uit gegevens van de VZZ zijn in de regio van de strikt beschermde soorten (tabel 2 of 3-soorten) behalve de eekhoorn, een aantal vleermuissoorten bekend. Zo zijn in een woonhuis aan de Kapelweg in 2001 en 2004 overwinterende Laatvliegers waargenomen. Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van foeragerende gewone dwergvleermuizen. Deze soort kan ook in het plangebied zelf worden verwacht. In de bredere omgeving van het plangebied komen, naast de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis, ook de watervleermuis (*Myotis daubentonii*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) voor.

Met name de boomopstanden in de lanen zijn mogelijk van belang als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen (rosse vleermuis, watervleermuis, ruige dwergvleermuis). Daarnaast kan de aanwezigheid van een algemene soort als de gewone dwergvleermuis in bebouwing nooit volledig worden uitgesloten en mag verwacht worden dat het gehele terrein wordt gebruikt als jachtgebied door de uit de regio bekende soorten, met uitzondering van de watervleermuis die bij voorkeur boven open water jaagt.

Eekhoorns komen voornamelijk voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Door de geruime afstand tot het meest nabij gelegen bosgebied (circa 3 km) is de aanwezigheid van de beschermde Eekhoorn niet te verwachten binnen het plangebied. Het veldbezoek is uitgevoerd in de geschikte inventarisatie periode voor eekhoorns. Tijdens het veldbezoek zijn geen indicaties van eekhoornnesten aangetroffen in het plangebied.

Vogels

In het plangebied zijn een groot aantal algemene vogelsoorten te verwachten, zoals koolmees, merel en huismus. In het plangebied komt mogelijk de rode lijst soort Patrijs voor.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Indien vogels of hun broedplekken geschaad worden met de voorgenomen werkzaamheden, dient er ontheffing te worden aangevraagd.

Reptielen, Amfibieën en Vissen

Uit atlasgegevens blijkt de levendbarende hagedis in de regio voor te komen. Deze soort is in de regio kenmerkend voor natuurgebieden. Geschikt leefgebied voor deze soort ontbreekt in het plangebied.

Er zijn geen beschermde amfibieën dan wel vissen bekend uit het plangebied. Tevens ontbreekt een geschikte habitat voor deze soortgroepen.

Planten

Uit de regio is een groot aantal minder algemene plantensoorten bekend waaronder strikt beschermde soorten bekend zoals Grote keverorchis, Waterdrieblad, Wilde gagel en Lange ereprijs.

De Grote keverorchis is een minder kritische soort en wordt onder andere gevonden in wegbermen, houtwallen, hagen en hakbosjes. Waterdrieblad is kenmerkend voor het laagveengebied en komt voor in zwak zure, voedselarme sloten en vennen en met een goede waterkwaliteit. Wilde gagel is een plant van matig vochtige tot zeer natte venige grond, veelal voorkomend in heidevelden, duinvalleien en langs broekbossen. Lange ereprijs staat op natte, matig voedselrijke grond aan oevers, maar ook langs spoorwegen. Het is aannemelijk dat deze soort inderdaad langs het spoor staat.

Uit gegevens van FLORON blijken in het onderzoeksgebied in het verleden alleen de beschermde soorten Tongvaren en Gewone vogelmelk te zijn waargenomen. De Tongvaren is een tabel 2-soort, de Gewone vogelmelk is een tabel 1-soort. De meest waarschijnlijke groeiplaats voor Tongvaren in deze omgeving zijn oude beschaduwde muren. Van de Grote keverorchis zijn bij FLORON geen concrete waarnemingen bekend.

4 NATUURTOETS

Voor beheergerichte (onderdelen van) bestemmingsplannen, met geen of slechts geringe ontwikkelingsmogelijkheden, kan in het algemeen gesteld worden dat de uitvoerbaarheid niet ter discussie zal staan. Zelfs indien beschermde soorten aanwezig zijn mag worden aangenomen dat deze bij een voortzetting van het bestaande grondgebruik niet in hun voortbestaan zullen worden bedreigd. Anders ligt het voor (onderdelen van) bestemmingsplannen die een wijziging van het grondgebruik inhouden of bijvoorbeeld het slopen dan wel oprichten van nieuwe bebouwing en/of infrastructuur. Voor deze locaties is daarom een verkenning uitgevoerd.

Op basis van de gegevens van het natuurloket, het verkennend literatuur- en veldonderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken ten aanzien van de aanwezigheid van strikt beschermde soorten/soortgroepen in het plangebied en de consequenties daarvan voor het bestemmingsplan. Ruimtelijke plannen, waaronder bestemmingsplannen, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid onder andere in relatie tot de Flora- en faunawet. Het is daarbij van belang of het aannemelijk is dat een ontheffing verleend zal worden, niet of de ontheffing ook daadwerkelijk verleend is.

Zoogdieren

Vleermuizen

In eventueel te slopen gebouwen kunnen verblijfplaatsen aanwezig zijn van strikt beschermde vleermuizen (alle vleermuizen zijn opgenomen in tabel 3). Voor tabel 3-soorten geldt dat schade op individu niveau dient te worden voorkomen. Bij het verkennend veldonderzoek t.b.v. voorliggend plan is aan de hand van 'expert judgement' vastgesteld dat in het plangebied uitsluitend algemene vleermuissoorten zoals laatvlieger en/of gewone dwergvleermuis te verwachten zijn. Zeldzame soorten zijn daarentegen niet te verwachten.

Om de aanwezigheid van vleermuizen uit te sluiten is gericht onderzoek nodig. Dit bestaat veelal uit minimaal 3 avond en 3 ochtend bezoeken verspreid over een langere periode (seizoensgebonden). Ervaring leert dat ontheffingen voor algemene vleermuissoorten worden verleend indien in het uitvoeringstraject wordt voldaan aan enkele eenvoudige te realiseren randvoorwaarden. Zo dient sloop of kap te worden uitgesteld in de periode dat de vleermuizen aanwezig zijn en dienen eventueel compenserende en mitigerende maatregelen te worden getroffen zoals het toegankelijk maken van de nieuwe bebouwing voor vleermuizen. De aanwezigheid van (algemene) vleermuissoorten is zodoende geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het ruimtelijk plan.

Voor de uitvoering van voorliggend plan is dus wel nader veldonderzoek noodzakelijk. Aanbevolen wordt daarom om te slopen gebouwen vooraf te onderzoeken op verblijfplaatsen van vleermuizen (voornamelijk laatvlieger en de gewone dwergvleermuis). Dit heeft met name betrekking op de volgende panden:

- de schuur/loods aan de St. Antoniusweg 4B;
- het schuurtje en woonhuis aan Kapelweg 12;
- de panden van garagebedrijf Wim Schepers, Oirschotseweg 94;
- de schuur naast St. Franciscusweg 1A.

Indien er geen vleermuizen in de bebouwing en/of beplanting worden geconstateerd, dan zijn er geen problemen met betrekking tot de Flora- en faunawet aan de orde. Worden er echter wel vleermuizen geconstateerd dan is een ontheffing noodzakelijk. Het is aan te raden tijdig te beginnen met het onderzoek vanwege de doorlooptijd hiervan en van een eventueel benodigde ontheffingsaanvraag.

Het plangebied kan tevens een functie hebben als (deel van) foerageergebied van vleermuizen. Het verlies aan foerageergebied door herinrichting van het plangebied zal geen wezenlijke effecten hebben op vleermuizenpopulaties omdat voldoende foerageergebied in de directe omgeving zal resteren. Soorten die veel voorkomen in het stedelijk gebied zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger kunnen blijven foerageren in het plangebied. Langs bomenrijen in het plangebied kunnen vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. Deze structuren zullen in de voorgestane ontwikkelingen echter niet worden aangetast, waardoor geen belemmeringen in het kader van de Flora- en faunawet aan de orde zijn.

Eekhoorn

Door de geruime afstand tot het nabij gelegen bos en de afwezigheid van eekhoornnesten tijdens het veldbezoek, kan worden aangenomen dat er geen eekhoorn aanwezig zijn.

Te handhaven: meeste opgaande beplanting en sloten

Aandachtspunten: te verwijderen gebouwen en beplanting

Vogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn stikt beschermd onder de Flora- en faunawet. In het plangebied zijn vooral de heggen, bomen en bebouwing van belang voor vogels. Uitgezonderd de gebouwen blijven al deze elementen behouden in het plangebied. Het eventuele verlies aan foerageergebied door herinrichting van het plangebied zal geen wezenlijke effecten hebben op aanwezige vogels omdat voldoende foerageergebied in de directe omgeving zal resteren omdat voldoende foerageergebied in de directe omgeving zal resteren. Indien vogels of hun broedplekken geschaad worden met de voorgenoemde werkzaamheden, dient er ontheffing te worden aangevraagd.

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Reptielen, Amfibieën, Vissen en Ongewervelde

Er is geen geschikt leefgebied voor streng beschermde reptielen, amfibieën, vissen of ongewervelde in het plangebied.

Planten

Aan de hand van de standplaatsecologie van de mogelijk voorkomende wettelijke stikt beschermde soorten (tabel 2 en 3-soorten) in of nabij het plangebied lijkt het onwaarschijnlijk is dat deze soorten (uitgezonderd Grote keverorchis en de Tongvaren) in het plangebied voorkomen. Er zijn geen concrete waarnemingen van FLORON van de Grote keverorchis in het plangebied, tevens worden de potentiële standplaatsen van deze soort (de wegbermen en tussen houtwallen en heggen) in het plan behouden waardoor voor deze soort geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde zijn.

Met betrekking tot de Tongvaren ligt dit anders, deze soort kan voorkomen op de muren van de gebouwen. Wanneer dit het geval is, moet een onthefing in het kader van de Flora en Faunawet worden aangevraagd. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen waarneming van (potentiële) groeiplaatsen van de tongvaren geconstateerd op de te verwijderen elementen van het plangebied.

Conclusie beschermde soorten

De locatie herbergt naar verwachting beperkt belangrijke natuurwaarden. Belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet kunnen naar verwachting eenvoudig worden voorkomen waardoor geen belemmeringen voor het project aan de orde zijn. In het uitvoeringstraject dient wel rekening te worden gehouden met de eventuele aanwezigheid van algemene vleermuissoorten.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- Op basis van dit verkennend onderzoek (quickscan) wordt geconstateerd dat in het plangebied mogelijk **strikt beschermde natuurwaarden** te verwachten zijn. Hoewel er geen gericht veldonderzoek heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens vastgesteld dat het terrein van belang is voor vleermuizen, broedvogels en mogelijk voor planten.
- De eventueel aanwezige **algemene beschermde soorten** (tabel 1-soorten), waarvoor een vrijstelling geldt in het kader van de Flora- en faunawet vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.
- De ruimtelijke ingreep heeft naar verwachting **consequenties voor beschermde soorten**. Bij de sloop van bebouwing en kap van beplanting dient ten allen tijde rekeningen te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuiskolonies en/of broedplekken van vogels.
- Met **broedvogels** kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- of sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.
- Te slopen gebouwen kunnen van belang zijn als verblijfplaats van **vleermuizen**. Bij een goede inpassing van het plan en door rekening te houden met eventuele compenserende en mitigerende maatregelen, wordt een ontheffing naar verwachting verleend. De aanwezigheid van algemene vleermuizen hoeft zodoende geen onoverkomelijke belemmeringen op te leveren voor ruimtelijke plannen. Wel zal met het oog op het uitvoeringstraject sprake zijn van de noodzaak tot gericht veldonderzoek en eventueel een ontheffingsaanvraag.

VERANTWOORDING VERSPREIDINGSGEGEVENS FLORA EN FAUNA

Algemeen

- www.minlnv.nl
- www.natuurloket.nl

Zoogdieren

- Limpens, H. et al., 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen.
- Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren.
- Koelman, R.M., 2007. Kapellaan Best. Toelichting bij de gegevens uit de Zoogdierdatabank. Zoogdierverseniging VZZ, Arnhem.

Vogels

- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000.

Amfibieën en reptielen

- Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging en Nederlandse Vereniging voor herpetologie en terrariumkunde 'Lacerta', 1986. Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun bedreiging.
- www.ravon.nl

Vissen

- Nie, H.W. de, 1996. Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen.
- www.ravon.nl

Insecten en ongewervelden

- Tax, M.H., 1989. Atlas van de Nederlandse dagvlinders.

Planten

- Cools, J.M.A., 1989. Atlas van de Noordbrabantse flora.
- Beringen, R., 2007. Voorontwerpbestemmingsplan 'De zessprong' nabij Best; toelichting bij de floristische verspreidingsgegevens. Rapport 2007.008. Stichting FLORON, Leiden.